

85 2022_CBS_04957 B-punt - Cel lokaal sociaal beleid - samenlevingsdienst voor jongeren.

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer Dirk De fauw, Burgemeester; de heer Mathijs Goderis, Schepen; mevrouw Mercedes Van Volcem, Schepen; de heer Franky Demon, Schepen; de heer Jasper Pillen, Schepen; de heer Nico Blontrock, Schepen; mevrouw Minou Esquetet, Schepen; de heer Pieter Marechal, Schepen; de heer Pablo Annys, Schepen; de heer Colin Beheydt

Afwezig:

mevrouw Mieke Hoste, Schepen

Beschrijving

Aanleiding en context

Het Platform voor de Samenlevingsdienst werd in 2007 in België opgericht door enkele Waalse en Brusselse middenveldorganisaties (<https://samenlevingsdienst.be/>). Sinds 2021 worden **alle Vlaamse steden en gemeenten** geïnformeerd en krijgen Vlaamse jongeren ook de kans om een Samenlevingsdienst te doen. De ambitie van het Platform is om een breed draagvlak te creëren zodat op termijn 1% van de jongeren een Samenlevingsdienst volgen. Een haalbare ambitie die nu al gerealiseerd wordt in onze buurlanden Nederland (1%), Duitsland (1,3%) en Frankrijk (2%). De Samenlevingsdienst biedt jongeren tussen 18 en 25 jaar de mogelijkheid om zich gedurende zes maanden voltijds te **engageren** voor maatschappelijke projecten waarbij ze hun competenties kunnen versterken. Naast vrijwilligerswerk binnen de domeinen natuur en ecologie, zorg en welzijn, cultuur, sport en onderwijs krijgen ze, samen met andere jongeren, ook **vormingen** (EHBO-certificaat van het Rode Kruis, interculturaliteit, democratie, ecologie, soft skills, etc.) en **individuele begeleiding en ondersteuning** door een jongerenbegeleider en psycholoog. De jongeren ontvangen een vergoeding (10 euro per dag), verplaatsingskosten (tot 100 euro per maand) en ze zijn verzekerd.

Het programma biedt **zoekende jongeren** de gelegenheid om vaardigheden te verwerven die essentieel zijn voor hun **persoonlijke, sociale, professionele en maatschappelijke ontwikkeling**. De jongeren doen levenservaring op, krijgen de tijd om gericht na te denken over hun toekomst, leren zichzelf beter kennen, ontwikkelen hun talenten en vinden hun plaats binnen een groep en een samenleving.

Het Platform voor de Samenlevingsdienst verwelkomt alle jongeren, inclusief de meer kwetsbare jongeren. We streven telkens naar een heterogene groep jongeren, uit andere sociale milieus, met een andere herkomst, een ander verhaal. Talrijke indicatoren benadrukken **de sociale impact** van de Samenlevingsdienst: 83% van de jongeren vindt binnen de 6 maanden na hun Samenlevingsdienst een job of start een opleiding.

Aan lokale besturen wordt het aanbod gedaan om zich te engageren op volgende niveaus:

- Op **niveau 1**: de basisprincipes onderschrijven door het ondertekenen van het charter.

- Op **niveau 2**: het informeren van jongeren, toeleiders en potentiële gastorganisaties in de gemeente.
- Op **niveau 3**: het ondersteunen van een project- of opleidingsdag. Dit houdt bijvoorbeeld in het ter beschikking stellen van lokalen voor project- of vormingsdagen. (Reikwijdte van het engagement hierin kan zelf bepaald worden.)
- Op **niveau 4**: één of meerdere jongeren binnen de gemeentelijke diensten ontvangen. De gemeente ondertekent een partnerschapsovereenkomst en stemt hierbij in om een jaarlijkse eenmalige bijdrage van 50€ te betalen en kan ervoor kiezen om de Algemene Vergaderingen bij te wonen.
- Op **niveau 5**: zich verbinden tot een pilootproject waarbij de gemeente de uitbreiding van de Samenlevingsdienst d.m.v. financiering ondersteunt ter waarde van 6.000 euro (of een vrij te bepalen bedrag).

Het Platform staat in voor de algemene coördinatie van het project; zorgt voor de persoonlijke en administratieve opvolging van de jongeren; organiseert het opleidingsprogramma voor de jongeren; neemt de betaling van de vrijwilligersvergoedingen en verplaatsingskosten van de jongeren op zich, alsook de verzekeringen.

Vraag aan Brugge

Ook Brugge werd gevraagd om samen te werken met de Samenlevingsdienst. Hiertoe stelde de Samenlevingsdienst haar werking voor op een ambtelijk verkennend overleg waarop Jeugdendienst, Diversiteitsdienst, Kzien Van Tel, Sociale Dienst OCMW (trajectbegeleiding), Vrijwilligerscentrale, Bibliotheek Brugge en Cel Lokaal Sociaal Beleid (inclusief Flankerend Onderwijsbeleid) waren uitgenodigd. Er was ook een intern vervolgoverleg. Hierop kwamen diverse vragen en overwegingen aan bod, voornamelijk i.v.m. de toegankelijkheid voor kwetsbare jongeren:

- *Kan het statuut van een vrijwilliger van de Samenlevingsdienst (met een forfaitaire kostenvergoeding) gecombineerd worden met een leefloon? Ja*
- *Is het een tewerkstellingstraject? Nee, maar kan complementair zijn. Het is meer oriëntering dan activering, maar kan interessant zijn voor jongeren in tewerkstellingstrajecten die baat zouden hebben bij deze (tijdelijke) verandering in aanpak/begeleiding.*
- *Naar welk soort gastorganisaties/werkvloeren zoekt men? De jongerenbegeleider gaat samen met de jongere op zoek naar een gastorganisatie in de regio van de jongere en binnen de interesse van de jongere in de domeinen welzijn en zorg, natuur en ecologie, cultuur, sport of onderwijs. Denk aan een woonzorgcentrum, bibliotheek, kinderopvang, een leerboerderij, een sociaal-artistisch project, een asielcentrum, daklozenopvang, natuurvereniging, groendienst, cultureel centrum, kleuteronderwijs, gehandicaptenvoorziening, enz.*
- *Zal het geen concurrentie zijn met o.a. wijkwerken, refu interim, zeker als we vrijwilligerswerk aanbieden vanuit de eigen diensten? Vraagt wat afstemming, bepaalde vloeren kunnen beter passen bij het éne project, andere beter bij het andere.*
- *Workload voor de ontvangende diensten? Er is een onthaalgids en vormingsmoment voor geïnteresseerde gastdiensten/mentoren waardoor dit engagement van bij start duidelijk is. De Samenlevingsdienst maakt zich sterk dat er veel begeleiding voor de jongere én mentor is vanuit de Samenlevingsdienst zelf.*
- *4 dagen vrijwilligerswerk in de week is qua engagement veel voor een aantal heel kwetsbare jongeren. Voor een aantal jongeren zal dit inderdaad moeilijker haalbaar zijn, maar de Samenlevingsdienst kan bekijken met de diensten (o.a. Kzien van tel) of er voor sommige jongeren die er net uitvallen op maat kan gewerkt worden (bv. opbouwen).*
- *Is het ook voor nieuwkomers? Zeker. Hoe zit het met de taalbarrière? Voor jongeren vanaf taalniveau 2.2 is er geen probleem om vormingen te volgen of om een gepaste gastorganisatie te vinden. Het minimale taalniveau is 2.1. maar op dat taalniveau is het soms moeilijker om een gepaste gastorganisatie te vinden. Echter, we kijken verder dan het taalniveau, ook zelfredzaamheid of reeds verworven arbeidsattitudes zijn criteria die we bekijken. Jongeren die Nederlandse lessen volgen, kunnen hun lessen combineren met het traject van de Samenlevingsdienst. Zij doen dan maximaal 21u vrijwilligerswerk in plaats van 28u. De jongerenbegeleiders hebben ervaring met het werken met nieuwkomers.*

Motivering

Via een ondersteuning van de samenlevingsdienst, brengen we een aantal doelen van het lokaal sociaal beleidsplan (verder) ten uitvoer, nl.

- Doel 1.6: jongvolwassenen helpen bij de transitie naar een volwassen zelfstandig leven *binnen het thematisch actieplan 'kansen voor kinderen en jongeren'*
- Doel 2.5: een betere afstemming en meer maatwerk in opleidings- en begeleidingstrajecten naar werk *binnen het thematisch actieplan 'werk op maat'*
- Doel 4.1: Prioriteit voor mentaal welbevinden [...] *binnen het thematisch actieplan 'een goede gezondheid'*

Het aanbod van de samenlevingsdienst heeft een aantal opvallende troeven, waarin ze zich onderscheiden van andere organisaties die jongerentrajecten aanbieden, waaronder de vergoeding aan de jongeren en de aanwezigheid van een psycholoog in het team.

Steden en gemeenten kunnen zich naargelang hun wens op vijf mogelijke niveaus engageren. Al deze niveaus dragen bij tot de ontwikkeling van de Samenlevingsdienst. Met deze beslissing engageert Brugge zich voorlopig nog maar tot 4 niveaus. Het vijfde niveau omvat de financiering van een traject van een jongere in de samenlevingsdienst en kan eventueel in de toekomst nog overwogen worden.

Niveau 4 omvat het aanbieden van vrijwilligersplekken in de eigen diensten.

We menen dat er zeker mogelijkheden zijn in de cluster Zorg en Welzijn om jonge vrijwilligers te ontvangen: welzijnsvereniging Spoor (Route 36), de woonzorgcentra van Mintus, dienstencentra... De cel Lokaal Sociaal Beleid zal de Samenlevingsdienst reeds in contact brengen met de betrokken 'zorg en welzijn'-diensten zodat er verder concreet kan afgetoetst worden. Hoewel we merken dat de toegankelijkheid van het project voor (sommige) (zeer) kwetsbare jongeren niet evident is, is het vrijwilligerswerk ook een bijdrage tot onze dienstverlening voor allerlei kwetsbare doelgroepen. Als er ook interesse is vanuit andere clusters, dan stellen we voor om voorafgaand even af te toetsen met Werkkracht 10 en de Diversiteitsdienst zodat we projecten en werkvloeren zo goed mogelijk op elkaar kunnen afstemmen.

De inspiratiedag 'Alles draait om mensen' op 18 november biedt tot slot een eerste kans om de Samenlevingsdienst bekend te maken bij andere sociale organisaties (zowel in functie van het bereiken van jongeren als 'werkvloeren').

Dossiernaam

Samenlevingsdienst voor jongeren

Financiële en beleidsinformatie

Financiële informatie

Het lidmaatschap vanuit de stad bedraagt 50 euro per jaar. Ook eventuele kleine kosten verbonden aan niveau 2, 3 of 4 kunnen bekostigd worden vanuit de reguliere werkingsbudgetten van de cel lokaal sociaal beleid (o.a. voor communicatie) of dienst die een jonge vrijwilliger opvangt.

Armoedetoets

Armoedetoets van toepassing

Ja

Gevolgen

De samenlevingsdienst mikt op een sociale mix van jongeren. Het vrijwilligerswerk in sociale projecten kan daarnaast ook bijdragen tot positieve gevolgen voor maatschappelijk kwetsbare groepen. Anderzijds zijn er ook andere, zeer kwetsbare profielen in sociale tewerkstelling voor wie er taken moeten kunnen geboden worden binnen het openbaar bestuur (bv. wijkwerkers).

Maatregelen

Er werd/zal worden afgestemd met Werkkracht 10 en de Diversiteitsdienst inzake bijkomende voorstellen voor gastvloeren/werkplekken binnen het openbaar bestuur, om niet in concurrentie te gaan met andere projecten.

Besluit

Artikel 1

Op niveau 1 verbindt Brugge zich aan aan het Platform voor de Samenlevingsdienst, namelijk door het ondertekenen van het **Charter**: 'Een samenlevingsdienst voor en door jongeren', waarbij de stad de geleidelijke institutionalisering van de SLD in België ondersteunt. Het Charter wordt ondertekend, en is een vereiste voor alle engagementen op verdere niveaus.

Artikel 2

Op niveau 2 engageert Brugge zich tot de bekendmaking van het aanbod bij de jongeren van 18 tot 25 jaar, toeleiders en potentiële gastorganisaties.

Artikel 3

Op niveau 3 engageert Brugge zich tot de ondersteuning van een project- of opleidingsdag.

Artikel 4

Op niveau 4 engageert Brugge zich om een partnerschap af te sluiten met het Platform voor de Samenlevingsdienst. De gemeente beslist om zelf gastorganisatie te worden en ondertekent een partnerschapsovereenkomst met het Platform voor de Samenlevingsdienst. De gemeente organiseert vervolgens één of meerdere projecten voor een jongere in Samenlevingsdienst binnen de diensten van OCMW Brugge en haar welzijnsverenigingen en/of Stad Brugge.

Bijlagen

1. 2022_Charter_stad
2. Partnerschapsovereenkomst tussen het Platform voor de Samenlevingsdienst en een gastorganisatie_2022

Aldus beslist in bovenvermelde zitting,
Namens het College van Burgemeester en Schepenen

Colin Beheydt
Algemeen directeur Stad en OCMW Brugge

Dirk De fauw
Burgemeester